

Minta

Минтә

Минта

Recorded from Minta and Musabi Baysongurovs. Permanent residents of Dunta village. Abour 80 years old.

Записано от Минты и Мусаби Байсонгуревых. Постоянныe жители села Дунта. Возраст - около 80 лет.

Recorded by A.P. Vydrin, Ju.V. Mazurova, O.I. Belyaev in Dunta village in 2009. Interlinearized by A.P. Vydrin.

Записывали А.П. Выдрин, Ю.В. Мазурова, О.И. Беляев в селе Дунта в 2009 г. Разбирала М.В. Дарчиева. Глоссировал А.П. Выдрин.

1.1	Минтә	: Mæ	фыд	рухсаг	уәд	,	фарны	койтәе
	Минтә	мæ=	фыд	рухс -аг	уәд		фарн -ы	кой -т -æ
	Минтә	мæ=	фыд	рухс -аг ₂	уәд		фарн -ы	кой -т -æ ₁
	Minta	POSS.1SG=	father	light SUF	be.IMP.3SG		grace GEN	mention PL NOM

уәд	ам	,	гыццыл	чызг	ма	уыдтәен	,	әмәе
уәд	ам		гыццыл	чызг	=ма	уыд -тән		әмәе
уәд	ам		гыццыл	чызг	=ма	уыд -тән		әмәе
be.IMP.3SG	DemProx.IN		small	girl	=yet	be PST.INTR.1SG		and
	here							
мын	ахәм	хабар	дзырдта-иу					
=мын	ахәм	хабар	дзырд -т -а		-	=иу		
=мын	ахәм	хабар	дзур -т -а			=иу		
=1SG.ENCL.DAT	such	event	talk	TR	PST.TR.3SG	=ITER		

Minta: My father, God rest in his soul! Let only good things to happen! I was still small, and he told me this story.

1.2	Йер-иу	ацыдышты		куыстмае	,	искаәдәем	,	особенно	әхсәв	,
	йер =иу	a- цыд -ысты		куыст -мә		искаәдәем			әхсәв	
	гъер =иу	a- цәү -ысты		куыст -мә		искаәдәем			әхсәв	
	now =ITER	PV go	PST.INTR.3PL	work ALL		somewhere			night	

әхсәв	,	гъе	уәд-иу	федтой		хәйрәджытә	.
әхсәв		гъе	уәд =иу	фед -т -ой		хәйрәджы -т -ә	
әхсәв		гъе	уәд =иу	фен ₁ -т -ой		хәйрәг -т -ә ₁	
night		well	then =ITER	PV+see TR PST.TR.3PL	devil	PL NOM	

They used to go to work or somewhere, especially at night, at night they was devils.

1.3	Астәуәй-иу	арт	скодтой		әмәе-иу	йә	сәрты
	астәу -әй - =иу	арт	с- код -т -ой		әмәе =иу	йә=	сәрты
	астәу ₂ -әй =иу	арт	с- кән -т -ой		әмәе =иу	йә=	сәрты
	middle ABL =ITER	fire	PV do TR PST.TR.3PL	and =ITER	POSS.3SG=	over	

рагæпп-багæпп	кодтой	хæйрæджытæ
ра- гæпп - ба- гæпп	код -т -ой	хæйрæджы -т -æ
ра- гæпп ба- гæпп	кæн -т -ой	хæйрæг -т -æ ₁
PV jump PV jump	do TR PST.TR.3PL	devil PL NOM

They (devils) made a fire and devils jumped over it

1.4 Амæ дзы	нæ тарстысты
æмæ =дзы	нæ тарст -ысты
æмæ =дзы ₃ and =3PL.ENCL.ABL	нæ тæрс -ысты

They didn't afraid of them.

1.5 Стæй уæд , дан , гъе уый	фæстæ , двадцать восьмой год куы
стæй уæд =дан	фæстæ двадцать
стæй уæд =дан	фæстæ двадцать
then then =CIT	after twenty
уыди , уæд уыди	стыр землетрясени , амæ , дан ,
уыд -и	стыр землетрясени
уыд -ис	стыр землетрясени
be PST.INTR.3SG	big earthquake
then	and =CIT

гъе уæд фæдæлзæхх	сты
гъе уæд фæ- дæл- зæхх	сты
гъе уæд фæ- дæл- зæхх	сты
well then PV under land	be.PRS.3PL

Then, in (19)28, a severe eathquake struck the area, and they fell through the earth.

1.6 Поняли , нæ ?
нæ
нæ ₅
PTCL

Did you get it?

1.7 Гъе уæд , дам , фæдæлзæхх	сты
гъе уæд =дам	фæ- дæл- зæхх сты
гъе уæд =дам	фæ- дæл- зæхх сты
well then =CIT	PV under land be.PRS.3PL

Then they fell through the earth

1.8 И с тех пор их нету .
и   с
их   нету no

1.9 Но после этого ... По-осетински .
но

1.10 Уыйфæстæ	ма-иу	федтой	.
уый	фæстæ	=ма =иу	фед -т -ой
уый ₂	фæстæ	=ма =иу	фен ₁ -т -ой
DemDist.GEN	after	=yet =ITER	PV+see TR PST.TR.3PL

After it no one saw them.

1.11 Мæ	мадыфсымæр	гъе	ардыгæй	циди	,	далæ
мæ=	мад -ы фсымæр	гъе	ардыгæй	цид -и		далæ
мæ=	мад -ы æфсымæр	гъе	ардыгæй	цæу -ис		далæ
POSS.1SG=	mother GEN brother	well	from.here	go PST.INTR.3SG		down.there
	uncle					
Фæснæлы	цардысты	,	Фæснæлмæ	,	æмæ	Фæснæлмæ
Фæснæл -ы	цард -ысты		Фæснæл -мæ		æмæ	Фæснæл -мæ
Фæснæл -ы	цæр -ысты		Фæснæл -мæ		æмæ	Фæснæл -мæ
Fasnal INESS	live PST.INTR.3PL		Fasnal ALL		and	Fasnal ALL
						not.yet

ниххæццæ	и	,	гъе	уæд	гъе	уым	уæлнад	,	æмæ
них- хæццæ	и		гъе	уæд	гъе	уым	уæлнад		
ни- хæццæ ₁	и		гъе	уæд	гъе	уым	уæлнад		
PV mixed EXST			well	then	well	DemDist.IN	above the road, near the road		
reached									
уыди		,	кæддæр	Бельги	куыста		ам	,	æмæ
уыд -и			кæд -дæр	Бельги	куыст -а		ам		æмæ
уыд -ис			кæд -дæр ₂	Бельги	кус -а		ам		æмæ
be PST.INTR.3SG			when INDEF	Belgium	work PST.TR.3SG		DemProx.IN		and
							here		
дзы	...	бани	уыди		цидæр	,	уæлбыл	.	
=дзы		бани	уыд -и		ци -дæр		уæл- был		
=дзы		бани	уыд -ис		ци -дæр ₂		уæл- был ₁		
=3SG.ENCL.INESS		bathhouse	be PST.INTR.3SG		what INDEF		up edge		

My uncle went here, they lived down there, in Fasnal, in Fasnal and when he didn't reach Fasnal, there above the road there was, Belgium worked there once and there... there was a bathhouse, something like this, above the precipice.

2 Мусаби :	На	,	сталовий	...
	на		сталовий	
	на		сталовий	
	PRED.NEG		canteen	

Someone: No, canteen...

3.1 Минтæ :	Сталовыйтæ	,	дуканитæ	йедтæ	кæм
Минтæ	Сталовий -т -æ		дукани -т -æ	йед -т -æ	кæм
Минтæ	сталовий -т -æ ₁		дукани -т -æ ₁	ед ₁ -т -æ ₁	кæм
Minta	canteen PL NOM		shop PL NOM	HES PL NOM	where

уыди	,	гъе	уырдәм	куы	ныххәцца	ис	,	гъе	уәд
уыд -и		гъе	уырдәм	куы	ных- хәцца	ис		гъе	уәд
уыд -ис		гъе	уырдәм	куы ₁	ны- хәцца ₁	и		гъе	уәд
be	PST.INTR.3SG	well	there	when	PV mixed	EXST		well	then
					reached				
йæ		размæ	æргæпп	кодтой		æртæ	чызджы		.
=йæ		раз -мæ	æр- гæпп	код -т -ой		æртæ	чыздж -ы		
=æй		раз -мæ	æр- гæпп	кæн -т -ой		æртæ	чызг -ы		
=3SG.ENCL.GEN	front ALL	PV jump	do TR	PST.TR.3PL	three	girl	GEN		
		forward							

формæ
формæ
формæ
uniform

Right, three girl and they had Ossetian uniform.

3.3	Hy	, ирон	формæ	, бамбардзысты	да
	hy	iron	formæ	ba- mbar	-dzyсты =da
	well	iron	formæ	ba- æmbar	-dzyсты =da
			Ossetian	uniform	PV know FUT.3PL =2SG.ENCL.GEN

Well, Ossetic uniform, they will understand you.

4	Мусаби :	Ирон	дарæс
		ирон	дарæс
		ирон	дарæс
		Ossetian	clothes

Someone: Ossetic clothes.

æмæ рахаудта

æмæ ра- хауд -т -а
 æмæ ра- хай -т -а
 and PV fall PL PST.TR.3SG

Minta: And when he saw them, he scared, of course, a young man but when he came home, he fainted, he felt bad and he fell down

5.2 Амæ йæхи

æмæ йæ=	хи	куы	рæмбæрста	куы
æмæ йæ=	хи	куы ₁	æр- æмбар	куы ₁
and	POSS.3SG=	REFL.GEN	PV realize	PST.TR.3SG

рчъицыдта

p- чъицыд	-т -а	уæд æй	фарстой
æр- чъиц	-т -а	уæд =æй	фарст -ой
PV recover consciousness	TR PST.TR.3SG	then =3SG.ENCL.GEN	ask PST.TR.3PL

цы кæеныс

цы кæен -ыс
 цы кæен -ыс
 what do PRS.2SG

When he came to consciousness, I asked him what happened.

5.3 Амæ , дам , гъе афтæ , афтæ федтон	æртæ чызджы		
æмæ =дам	гъе афтæ	афтæ фед -т -он	æртæ чыздж -ы
æмæ =дам	гъе афтæ	афтæ фен ₁ -т -он ₁	æртæ чызг -ы
and =CIT	well so	so PV+see TR PST.TR.1SG	three girl GEN

And he said, so and so, I saw three girls.

5.4 Гъе уыдонæн дæр афтæ сæ	чыилтæ размæ		
гъе уыдон -æн	=дæр афтæ =сæ	чыил -т -æ	раз -мæ
гъе уыдон -æн	=дæр афтæ =сæ	чыил -т -æ ₁	раз -мæ
well DemDist.PL DAT	=PTCL so =3PL.ENCL.GEN	bend PL NOM	front ALL forward
FOC			
сæ		фæстæмæ	
=сæ	æнгүылдзытæ	фæстæмæ	
=сæ	æнгүылдз -ыт -æ	фæстæмæ	
=3PL.ENCL.GEN	finger PL NOM	back	

Their heels were in front and fingers at the back.

5.5 Ну , потом я расскажу по-русски .

ну я
 well

(In Russian) I will tell you later in Russian.

6 Мусаби : Къæхтæ фæстæмæ , къæхтæ			
къæх -т -æ	фæстæмæ	къæх -т -æ	
къах -т -æ ₁	фæстæмæ	къах -т -æ ₁	
leg PL NOM	back	leg PL NOM	

Someone: Legs were reversed.

7.1 Минтæ	: O	, уыди	бирæ	,	гъе	афтæ-иу	сæ
Минтæ	o	уыд -и	бирæ	гъе	афтæ	=иу	=сæ
Минтæ	o	уыд -ис	бирæ	гъе	афтæ	=иу	=сæ
Minta	yes	be PST.INTR.3SG	a.lot.of	well	so	=ITER	=3PL.ENCL.GEN

федтой	,	мæ	фыдыхо	дæр-иу	мын			
фед	-т	-ой	мæ=	фыд -ы	хо	=дæр	=иу	=мын
фен ₁	-т	-ой	мæ=	фыд -ы	хо	=дæр	=иу	=мын
PV+see	TR	PST.TR.3PL	POSS.1SG=	father GEN	sister	=PTCL	=ITER	=1SG.ENCL.DAT
				aunt				
дзырдта	,	гъе	уый	дæр-иу	сæ	афтæ		
дзырд	-т	-а	гъе	уый	=дæр	=иу	=сæ	афтæ
дзур	-т	-а	гъе	уый ₁	=дæр	=иу	=сæ	афтæ
talk	TR	PST.TR.3SG	well	DemDist.NOM	=PTCL	=ITER	=3PL.ENCL.GEN	so

куыд федтой

куыд	фед	-т	-ой
куыд ₂	фен ₁	-т	-ой
how	PV+see	TR	PST.TR.3PL

Minta: Yes, it was a lot, they saw them, my aunt (father's sister) also told me that she saw them.

7.2 Ме	‘ фсин	дæр	мын	дзырдта	
Ме=	фсин	=дæр	=мын	дзырд	-т -а
мæ=	æфсин	=дæр	=мын	дзур	-т -а
POSS.1SG=	mother-in-law	=PTCL	=1SG.ENCL.DAT	talk	TR PST.TR.3SG
		FOC			
йæ	фыдимæ	кæмдæр	галуæрдоны	дæлæ	кæмтты
йæ=	фыд -имæ	кæм -дæр	галуæрдон -ы	дæлæ	кæм -тт -ы
йæ=	фыд -имæ	кæм -дæр ₂	галуæрдон -ы	дæлæ	ком -т -ы
POSS.3SG=	father	COMIT	where INDEF	bullock-cart INESS	down.there gorge PL INESS
цыдысты	,	æмæ	æхсæвы	арт	ныккодтой
цыд -ысты		æмæ	æхсæв -ы	арт	нык- код -т -ой
цæу -ысты		æмæ	æхсæв -ы	арт	ны- кæн -т -ой
go	PST.INTR.3PL	and	night INESS	fire PV	do TR PST.TR.3PL
					and fire GEN

сæрты	гæппытæ	кæнынц
сæрты	гæпп -ыт -æ	кæн -ынц
сæрты	гæпп -т -æ ₁	кæн -ынц ₁
over	jump PL NOM	do PRS.3PL

My mother-in-law also told us that she went with her father in a bullock cart in gorge and devils made a fire and jumped over it.

Note the use of morphological comitative form. The grammar [Isaev 1966] claim that Wallagkom dialect does not have morphological comitative; to express the comitative meaning it uses the postposition хæццæ (the same postposition is attested in Digor dialect).

7.3	Аәмә	гыццыл	чызг	уыди	аәмә	йә	фыды
	әәмә	гыццыл	чызг	уыд -и	әәмә	йә=	фыд -ы
	әәмә	гыццыл	чызг	уыд -ис	әәмә	йә=	фыд -ы
	and	small	girl	be PST.INTR.3SG	and	POSS.3SG=	father GEN

фарста	,	уыдон	,	дан	,	ци	сты
фарст -а		уыдон		=дан		ци	сты
фәрс -а		уыдон		=дан		ци	сты
ask PST.TR.3SG		DemDist.PL.NOM		=CIT		what	be.PRS.3PL

And she was a small girl, and she asked her father what was it.

7.4	Аәмә	,	дан	,	тәрсгә	ма	кән	,	бад
	әәмә	=дан	тәрс -гә		ма	кән	-*0		бад -*0
	әәмә	=дан	тәрс -гә		ма	кән	-*0 ₁		бад ₁ -*0 ₁

and =CIT fear CONV NEG do IMP.2SG sit IMP.2SG

Well, don't afraid, keep sitting, he said.

8	Мусаби	:	Уыдон	,	дам	,	уәртә	хәйрәджытә
			уыдон		=дам		уәртә	хәйрәджы -т -ә
			уыдон		=дам		уәртә	хәйрәг -т -ә ₁

DemDist.PL.NOM =CIT there devil PL NOM

сәхицән		әртыйтә		кәнүнц
сә=	хицән	әр -тыт -ә		кән -ынц
сә=	хицән	гъер -т -ә ₁		кән -ынц ₁

POSS.3PL= REFL.DAT now PL NOM do PRS.3PL

Someone: They are devils, they are making fires.

9.1	Минтә	:	О	,	сәхицән	,	дам	,	әртыйтә
	Минтә	о	сә=		хицән		=дам		әр -тыт -ә
	Минтә	о	сә=		хицән		=дам		гъер -т -ә ₁

Minta yes POSS.3PL= REFL.DAT =CIT now PL NOM

скодтой		әмә	,	дам	,	сәхи		тавынц
с- код -т -ой		әмә	=дам		сә=	хи		тав -ынц
с- кән -т -ой		әмә	=дам		сә=	хи		тав -ынц ₂

PV do TR PST.TR.3PL and =CIT POSS.3PL= REFL.GEN warm PRS.3PL

Minta: Yes, they made fires for themselves and warm themselves.

9.2	Ахәм	йедтә	уыди
	ахәм	йед -т -ә	уыд -и
	ахәм	ед ₁ -т -ә ₁	уыд -ис

such HES PL NOM be PST.INTR.3SG

It was like this.

9.3	Иннаэ	хатт	та	ма	мæ	фыдæн	йæ
	иннаэ	хатт	=та	=ма	мæ=	фыд -æн	йæ=
	иннаэ	хатт	=та	=ма	мæ=	фыд -æн	йæ=
	other	time	=CONTR	=yet	POSS.1SG=	father DAT	POSS.3SG=

фыдыфсымæры	лæппу	къолхозы	бригадирæй	куиста	æмæ
фыд -ы	фсымæр -ы	лæппу	къолхоз -ы	бригадир -æй	куист -а
фыд -ы	æфсымæр -ы	лæппу	къолхоз -ы	бригадир -æй	кус -а

father GEN brother GEN boy kolkhoz INESS foreman ABL work PST.TR.3SG and

куистæй	циди	изæрæй	талынджы
куист -æй	цид -и	изæр -æй	талындж -ы
куист -æй	цæу -ис	изæр -æй	талынг -ы

work ABL go PST.INTR.3SG evening ABL darkness INESS

Another time, my father's cousin worked in kolkhoz as a foreman and he used to come back from work late at night.

9.4	Æмæ	йæ	разæй	къуыбылой	бафтыди	,	къуыбылой
	æмæ	йæ=	раз -æй	къуыбылой	ба- фтыд -и		къуыбылой
	æмæ	йæ=	раз -æй	къуыбылой	ба- æфтау -ис		къуыбылой

and POSS.3SG= front ABL ball PV add PST.INTR.3SG ball

And (once, when he was coming back) a ball rolled in front of him.

9.5	Æмæ-иу	къуыбылой	куы	федта	,	уæд-иу
	æмæ =иу	къуыбылой -ы	куы	фед -т -а		уæд =иу
	æмæ =иу	къуыбылой -ы	куы ₁	фен ₁ -т -а		уæд =иу

and =ITER ball GEN when PV+see TR PST.TR.3SG then =ITER

æрлаууыди	,	æмæ	та-иу	къуыбылой	дæр
æр- лæууыд -и		æмæ	=та	=иу	къуыбылой =дæр
æр- лæуу -ис		æмæ	=та	=иу	къуыбылой =дæр

PV stand PST.INTR.3SG and =CONTR =ITER =ITER ball =PTCL FOC

æрлаууыди	,	æмæ	та-иу	къуыбылой	дæр
æр- лæууыд -и		æмæ	=та	=иу	къуыбылой =дæр
æр- лæуу -ис		æмæ	=та	=иу	къуыбылой =дæр

PV stand PST.INTR.3SG and =CONTR =ITER =ITER ball =PTCL FOC

When he saw this ball, he stopped but the ball also stopped.

Note the atypical for standard Ossetic use of Genitive with the inanimate direct object.

9.6	Æмæ	та-иу	йер	... Хъауырбег хүинди	,	ам
	æмæ	=та	=иу	йер	хүинд -и	ам
	æмæ	=та	=иу	гъер	хүин -ис	ам

and =CONTR =ITER now be called PST.INTR.3SG DemProx.IN here

фарны	кoйтæ	уæд	,	рухсаг	уæд	,	æмæ
фарн -ы	кой -т -æ	уæд		рухс -аг	уæд		æмæ
фарн -ы	кой -т -æ ₁	уæд		рухс -аг ₂	уæд		æмæ
grace GEN	mention PL NOM	be.IMP.3SG		light SUF	be.IMP.3SG		and

та-иу	...	куы-иу		ракъахдзæф	кодта	,	уæд
=та	=иу	куы - =иу		ра- къахдзæф	код -т -а		уæд
=та	=иу	куы ₁ =иу		ра- къахдзæф	кæн -т -а		уæд
=CONTR	=ITER	when =ITER	PV	step	do TR PST.TR.3SG		then

та-иу	къуыбылой	дæр	ракъахдзæф	кодта	.
=та	=иу	къуыбылой =дæр	ра- къахдзæф	код -т -а	
=та	=иу	къуыбылой =дæр	ра- къахдзæф	кæн -т -а	
=CONTR	=ITER	ball =PTCL	PV step	do TR PST.TR.3SG	FOC

And again... His name was Kurbeg, let only good things to happen, God rest in his soul and... when he made a step, the ball also rolled (lit. made a step).

9.7 Амæ та-иу		æрлæууыдис	,	цы	у	,	зæгъгæ
амæ	=та	=иу	æр- лæууыд -ис	цы	у		зæгъ -гæ
амæ	=та	=иу	æр- лæуу -ис	цы	y ₁		зæгъ -гæ
and	=CONTR	=ITER	PV stand	PST.INTR.3SG	what	be.PRS.3SG	say CONV

And he stopped again, what's going on, he said.

9.8 Афтæмæй цыди		цыди	,	æмæ	фæцыдæр и	,	
афтæмæй	цид -и	цид -и		æмæ	фæцыдæр	и	
афтæмæй	цæу -ис	цæу -ис		æмæ	фæцыдæр	и	
so	go	PST.INTR.3SG		go	PST.INTR.3SG	and	vanished EXST

æмæ	куыддæр	хæдзармæ	æрхæцца	и	æмæ	афтæ	дуар	байгом
æмæ	куыд -дæр	хæдзар -мæ	æр- хæцца	и	æмæ	афтæ	дуар	бай- гом
æмæ	куыд ₂ -дæр ₂	хæдзар -мæ	æр- хæцца ₁	и	æмæ	афтæ	дуар	ба- гом
and	how INDEF	house ALL	PV mixed	EXST	and	so	door PV	open

кодта		æмæ	бæцыди	,	афтæ	рахаудта	,
код -т -а		æмæ	ба- цыд -и		афтæ	ра- хауд -т -а	
кæн -т -а		æмæ	ба- цæу -ис		афтæ	ра- хай -т -а	
do TR PST.TR.3SG	and	PV	go	PST.INTR.3SG	so	PV fall	PL PST.TR.3SG

йæхи		нал	бамбæрста		æмæ	рахаудта	
йæ=	хи	нал	ба- мбæрст -а		æмæ	ра- хауд -т -а	
йæ=	хи	нал	ба- æмбар -а		æмæ	ра- хай -т -а	
POSS.3SG= REFL.GEN	no.longer	PV	realize	PST.TR.3SG	and	PV fall	PL PST.TR.3SG

He kept going and going, and the ball disappeared, and when he came home and opened the door, he came in and fell down, fainted and fell down.

9.9	Амæ цас	фæци	афтæ	, стæй	йæхи	куы	
	æмæ цас	фæци	афтæ	стæй	йæ=	хи	куы
	æмæ цас	фæци	афтæ	стæй	йæ=	хи	куы ₁
	and how.much	PV+be.PRS.3SG	so	then	POSS.3SG=	REFL.GEN	when
	рæмбærста		, уæд та	йæ	бафарстой		гъе
p-	æмбærст -a		уæд =та	=йæ	ба- фарст -ой		гъе
æр-	æмбар -a		уæд =та	=æй	ба- фæрс -ой		гъе
PV	realize	PST.TR.3SG	then =CONTR	=3SG.ENCL.GEN	PV ask	PST.TR.3PL	well
уый	дæр	, цы	кодтай		цы	рцыди	
уый	=дæр	цы	код -т -ай		цы	p- цыд -и	
уый ₂	=дæр	цы	кæн -т -ай		цы	æр- цæу -ис	
DemDist.GEN	=PTCL	what	do TR PST.TR.2SG		what	PV go PST.INTR.3SG	
	FOC						

How long he was unconscious [it is unknown], then, when he recovered, they asked him what did you do, what happened.

9.10	Амæ йæ	радзырдта	, афтæ	æмæ	, дам	, афтæ
	æмæ =йæ	ра- дзырд -т -а	афтæ	æмæ	=дам	афтæ
	æмæ =æй	ра- дзур -т -а	афтæ	æмæ	=дам	афтæ
	and =3SG.ENCL.GEN	PV talk TR PST.TR.3SG	so	and	=CIT	so

федтон

фед -т -он

фен₁ -т -он₁

PV+see TR PST.TR.1SG

And he said, so and so, I saw it.

9.11	Hy ... Йер ... Могу перевести на русский язык	
	hy	йер
	well	гъер
	now	Russian language

Well, that's it. (In Russian) I can translate to Russian language.